

IFRIC's Agenda Decision

ערבויות שהונפקו בגין מחויבויות של ישויות אחרות

אפריל 2025

הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC Interpretation Committee®) (להלן – "הוועדה (IFRIC)") קיבלה פנייה לגבי אופן הטיפול החשבונאי על ידי ישות בערבויות שהיא מנפיקה.

הפנייה מתארת שלוש תבניות עובדות בהקשר של הדוחות הכספיים הנפרדים של ישות. בתבניות העובדות, ישות מנפיקה מספר סוגים של ערבויות חוזיות בגין מחויבויות של עסקה משותפת. תבניות עובדות אלה כוללות מצבים שבהם הישות ערבה לביצוע תשלומים לבנק, ללקוח או לצד שלישי אחר במקרה שהעסקה המשותפת כשלה בקיום מחויבויותיה החוזיות בהתאם לחוזי השירות שלה או להסכמי השותפות שלה וכשלה בביצוע תשלומים במועדם.

בפנייה נשאלה הוועדה (IFRIC) אם ערבויות שהונפקו הן חוזי ערבות פיננסית שיש לטפל בהם בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 9 *מכשירים פיננסיים* וכן, אם לא, אילו תקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים אחרים חלים על ערבויות אלה.

ראיות שנאספו על ידי הוועדה (IFRIC) הצביעו על כך שבפרקטיקה ישויות מנפיקות ערבויות בגין מחויבויות של העסקאות המשותפות שלהן ושל ישויות אחרות (כמו חברות כלולות, חברות בנות או צדדים שלישיים), ולערבויות אלה יש מגוון של תנאים. הוועדה (IFRIC) הבחינה ששאלות המתייחסות לטיפול החשבונאי בערבויות שהונפקו עולות הן בהקשר של דוחות כספיים נפרדים של ישות והן בהקשר של דוחות כספיים מאוחדים של ישות.

איזה תקן דיווח כספי בינלאומי חשבונאי אחר חל על ערבויות שהונפקו?

ניתוח התנאים של ערבות

ערבויות יכולות להיווצר או להיות מונפקות בדרכים רבות ויכולות להעביר מגוון זכויות ומחויבויות לצדדים המושפעים. תקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים אינם מגדירים 'ערבויות' ואין תקן חשבונאי אחד שחל על כל הערבויות.

ישות מטפלת בערבות שהיא מנפיקה בהתבסס על הדרישות, כולל דרישות התחולה, בתקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים ולא בהתבסס על מהות הפעילויות העסקיות של הישות. ישות מפעילה שיקול דעת בקביעה איזה תקן דיווח כספי בינלאומי חשבונאי חל על ערבות שהיא הנפיקה. בהפעלת שיקול הדעת, ישות נדרשת לנתח את כל התנאים – בין אם מפורשים ובין אם משתמעם – של הערבות, אלא אם כן התנאים חסרי מהות.

אם הערבות היא חוזה ערבות פיננסית?

בהתבסס על דרישות התחולה של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, של תקן דיווח כספי בינלאומי 17 *חוזי ביטוח*, של תקן דיווח כספי בינלאומי 15 *הכנסות מחוזים עם לקוחות* ושל תקן חשבונאות בינלאומי 37 *הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים*, ישות שוקלת תחילה אם ערבות שהיא הנפיקה היא 'חוזה ערבות פיננסית'. 'חוזה ערבות פיננסית' מוגדר בתקן דיווח כספי בינלאומי 9 כ'חוזה הדורש מהמנפיק תשלומים מוגדרים כדי לשפות את המחזיק בגין הפסד שהתהווה לו מאחר שלוה מוגדר נכשל לשלם במועד בהתאם לתנאים המקוריים או לתנאים המתוקנים (modified) של מכשיר חוב'. המונח 'מכשיר חוב' בהגדרה של חוזה ערבות פיננסית אינו מוגדר בתקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים. לוועדה (IFRIC) נודע שקיימת שונות בפרקטיקה בפרשנות של המשמעות של המונח 'מכשיר חוב'.

סעיף 2.1(ה)(iii) לתקן דיווח כספי בינלאומי 9 וסעיף 7(ה) לתקן דיווח כספי בינלאומי 17 קובעים שחוזי ערבות פיננסית הם בתחולת תקן דיווח כספי בינלאומי 9 (ותקן חשבונאות בינלאומי 32 מכשירים פיננסיים: הצגה ותקן דיווח כספי בינלאומי 7 מכשירים פיננסיים: גילויים) - עם חריג אחד. אם המנפיק הצהיר במפורש קודם לכן כי הוא מתייחס לחוזים כאלה כחוזי ביטוח והשתמש בטיפול החשבונאי המתאים לחוזי ביטוח, המנפיק רשאי לבחור ליישם את תקן דיווח כספי בינלאומי 9 (ותקן חשבונאות בינלאומי 32 ותקן דיווח כספי בינלאומי 7) או את תקן דיווח כספי בינלאומי 17. סעיף 2.1(ה)(iii) לתקן דיווח כספי בינלאומי 9 מציין ש'המנפיק רשאי לבצע בחירה זו לכל חוזה בנפרד, אך הבחירה לגבי כל חוזה אינה ניתנת לשינוי'.

האם הערבות היא חוזה ביטוח?

אם הישות מגיעה למסקנה שהערבות שהיא מנפיקה אינה חוזה ערבות פיננסית, הישות בוחנת אם הערבות היא 'חוזה ביטוח' כמוגדר בתקן דיווח כספי בינלאומי 17. תקן דיווח כספי בינלאומי 17 חל על כל חוזי הביטוח, ללא קשר לסוג של ישות המנפיקה אותם.

תקן דיווח כספי בינלאומי 17 מגדיר 'חוזה ביטוח' כחוזה לפיו צד אחד (המנפיק) מקבל עליו סיכון ביטוח משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה) על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (האירוע המבוטח) משפיע לרעה על בעל הפוליסה. תקן דיווח כספי בינלאומי 17 מגדיר 'סיכון ביטוח' כ'סיכון, מלבד סיכון פיננסי, המועבר מהמחזיק בחוזה למנפיק'. קיימות הנחיות יישום נוספות לגבי ההגדרה של 'חוזה ביטוח' ושל 'סיכון ביטוח משמעותי' בסעיפים 2-30 לתקן.

ישות בוחנת גם את דרישות התחולה בסעיפים 3-13 לתקן דיווח כספי בינלאומי 17, כולל:

- א. סעיף 7 לתקן דיווח כספי בינלאומי 17 – אשר מוציא מהתחולה של התקן פריטים שונים שעשויים לקיים את ההגדרה של חוזה ביטוח; וכן
- ב. סעיפים 8-8א לתקן דיווח כספי בינלאומי 17 – אשר מתירים לישות לבחור ליישם את תקן דיווח כספי בינלאומי 17 לחוזים שמקיימים את ההגדרה של חוזה ביטוח אם התנאים המפורטים בסעיפים אלה מתקיימים.

דרישות אחרות בתקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים אשר עשויות לחול

אם ישות מגיעה למסקנה שערבות שהיא מנפיקה אינה חוזה ערבות פיננסית ואינה חוזה ביטוח, הישות בוחנת דרישות אחרות בתקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים כדי לקבוע את אופן הטיפול בערבות. דרישות אלה כוללות:

- א. תקן דיווח כספי בינלאומי 9 – תקן זה עשוי לחול אם הערבות היא מחויבות למתן הלוואה (ראה סעיף 2.3 לתקן דיווח כספי בינלאומי 9) או נגזר (כמוגדר בנספח א לתקן דיווח כספי בינלאומי 9) או מקיימת בדרך אחרת את ההגדרה של התחייבות פיננסית כמוגדר בתקן חשבונאות בינלאומי 32.
- ב. תקן דיווח כספי בינלאומי 15 - תקן זה עשוי לחול אם הצד שכנגד לערבות הוא לקוח והערבות אינה בתחולה של תקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים אחרים (ראה סעיפים 5-8 לתקן דיווח כספי בינלאומי 15).
- ג. תקן חשבונאות בינלאומי 37 – תקן זה חל רק אם הערבות יוצרת הפרשה, התחייבות תלויה או נכס תלוי שאינם בתחולת תקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים אחרים (ראה סעיף 5 לתקן חשבונאות בינלאומי 37).

הוועדה (IFRIC) הבחינה שיטות מטפלת בערבות שהיא מנפיקה בהתבסס על הדרישות, כולל דרישות התחולה בתקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים ולא בהתבסס על מהות הפעילויות העסקיות של הישות. ישות מפעילה שיקול דעת בקביעה אם תקן דיווח כספי בינלאומי חשבונאי חל על ערבות שהיא מנפיקה ובבחינת העובדות והנסיבות הספציפיות והתנאים של חוזה הערבות.

הוועדה (IFRIC) ציינה שהוועדה לכללי חשבונאות בינלאומיים (IASB) בישיבתה באפריל 2024 דנה בשונות בפרקטיקה בפרשנות של המונח 'מכשיר חוב' בהגדרה של חוזה ערבות פיננסית. הוועדה לכללי חשבונאות בינלאומיים (IASB) החליטה לשיקול במהלך ההיוועצות הבאה לגבי תוכנית העבודה שלה שאלות יישום רחבות יותר המתייחסות לחוזי ערבות פיננסית, כולל המשמעות של המונח 'מכשיר חוב' בהגדרה של חוזה ערבות פיננסית. לפיכך, הוועדה (IFRIC) הגיעה למסקנה שיטות מפעילה שיקול דעת בפרשנות המשמעות של המונח 'מכשיר חוב' בעת קביעה אם ערבות מטופלת כחוזה ערבות פיננסית.

בהתייחס לדרישות התחולה של תקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים, הוועדה (IFRIC) הגיעה למסקנה שהעקרונות והדרישות בתקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים מספקים בסיס מתאים לישות לקבוע את אופן הטיפול בערבות שהיא מנפיקה.

כתוצאה מכך, הוועדה (IFRIC) החליטה לא להוסיף פרויקט תקינה לתוכנית העבודה שלה.

תרגום ה-Agenda Decision של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי לעברית מובא לנוחות המדווחים ורואי החשבון. הנוסח המקורי באנגלית הוא הנוסח המחייב וניתן לקרוא אותו באתר האינטרנט של המוסד לתקני דיווח כספי בינלאומיים בכתובת:

<https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/agenda-decisions/2025/guarantees-issued-on-obligations-of-other-entities-apr-25.pdf>